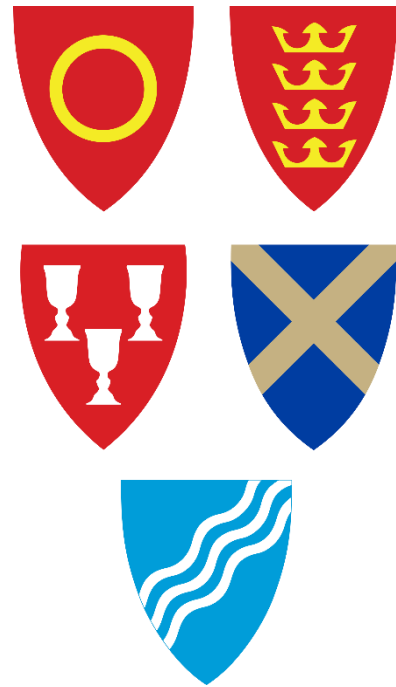

Ringeriksregionen

Status og veien videre for felles arealanalyser for Ringeriksregionen

Representantskapsmøte
25. november 2024
Tyrifjord hotell, Modum

Miriam Geitz, leder regionalt team klima & miljø, og miljørådgiver, Hole kommune

Hans Kristian Øverby, samfunns- og arealplanlegger, Ringerike kommune

Forskjell mellom arealregnskap og –analyse

AREALREGNSKAP = Status og utvikling over tid

AREALANALYSE = beslutningsgrunnlag

Hvorfor lage arealanalyser?

Representantskapet vedtok den 13.05.24

«(...)

3. Alle fem kommuner utarbeider et arealregnskap etter en forenklet metode som Ringerike kommune har utviklet med formål om å bruke det som kunnskapsgrunnlag i prosessen med regional areal- og transportstrategi.»

- Kommunestyrene i Hole, Jevnaker, Krødsherad, Modum og Ringerike har vedtatt en felles klima- og miljøerklæring

- Blant vedtakspunktene:

«Kommunene i Ringeriksregionen vil overvåke hvordan vi forvalter myr, dyrket og dyrkbar mark, skog, friluftsområder og naturmangfold gjennom arealregnskap og ta i bruk arealanalyser som kunnskapsgrunnlag i vår arealplanlegging.»

Naturen bygges ned bit for bit

Norge i rødt, hvitt og
GRÅTT

NRK dokumenterte 44000
inngrep i norsk natur på bare
fem år (2017-2022)!

Les:
NRKs sak [her](#).

Internt dokument

Ringerikes blad,
april 2024

«Alle» driver med arealregnskap

- Fylkeskommunene
- Departementene
- KS

Det utvikles arealregnskap på nasjonalt og regionalt nivå, men forventes ikke ferdig før i 2026.

Ringeriksregionen har nå et verktøy som kan brukes på forskjellige plannivåer.

AGDER fylkeskommune Arealregnskap for Agder 2022 Informasjon

Forside Arealtyper Bebygd areal Bebygd per innbygger Planlagt bruk av areal Planlagt areal (tabell) Planlagt per innbygger Antatt planreserve Kartløsning (eksternt)

Arealtyper

- Arendal
- Birkenes
- Bygland
- Bykle
- Evje og Hornes
- Farsund
- Flekkefjord
- Froland
- Gjerstad
- Grimstad
- Hægebostad
- Iveland
- Kristiansand
- Kvinesdal
- Lillesand
- Lindesnes
- Lyngdal
- Risør
- Sirdal
- Tvedestrand
- Valle

Arealtyper

- Areal av land og ferskvann: 16 494 229
- Skog: 8 682 901
- Åpen fastmark: 4 785 285
- Ferskvann: 1 510 194
- Dyrka mark: 373 286

Bebygd areal

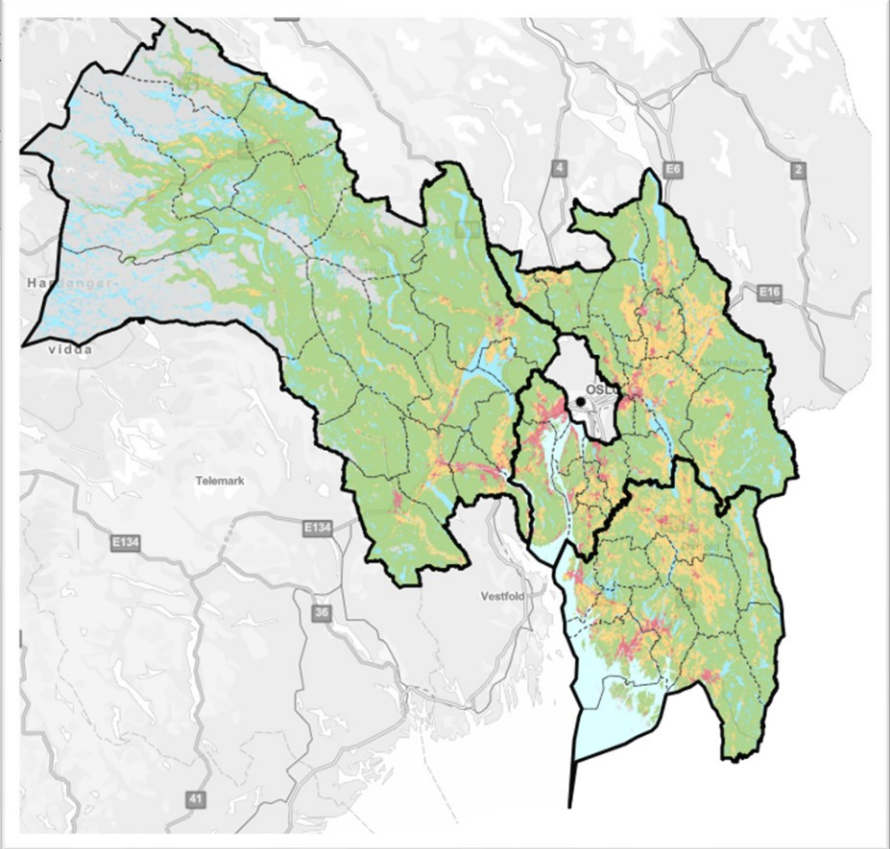

- Bebygd eller opparbeidet: 372 093
- Boligbebyggelse: 84 539
- Fritidsbebyggelse: 39 044
- Næring og tjeneste: 20 000

Kommunale planer

- Utbyggingsformål i plan: 621 491
- Boligformål: 133 228
- Fritidsformål: 191 322
- Næringsformål: 41 703
- Antatt planreserve i byggeområder: 228 228
- Boligformål: 38 304
- Fritidsformål: 130 157
- Næringsformål: 18 928

Kommunal- og distriktsdepartementet Veileder

Arealregnskap i kommuneplan

Ringeriksregionen

METODIKK FOR AREALREGNSKAP- OG ANALYSER

Felles veileder med metodikk
for kommunene i
Ringeriksregionen

Flere samlinger i 2024

Arbeidet gir økt GIS-
kompetanse i kommunene

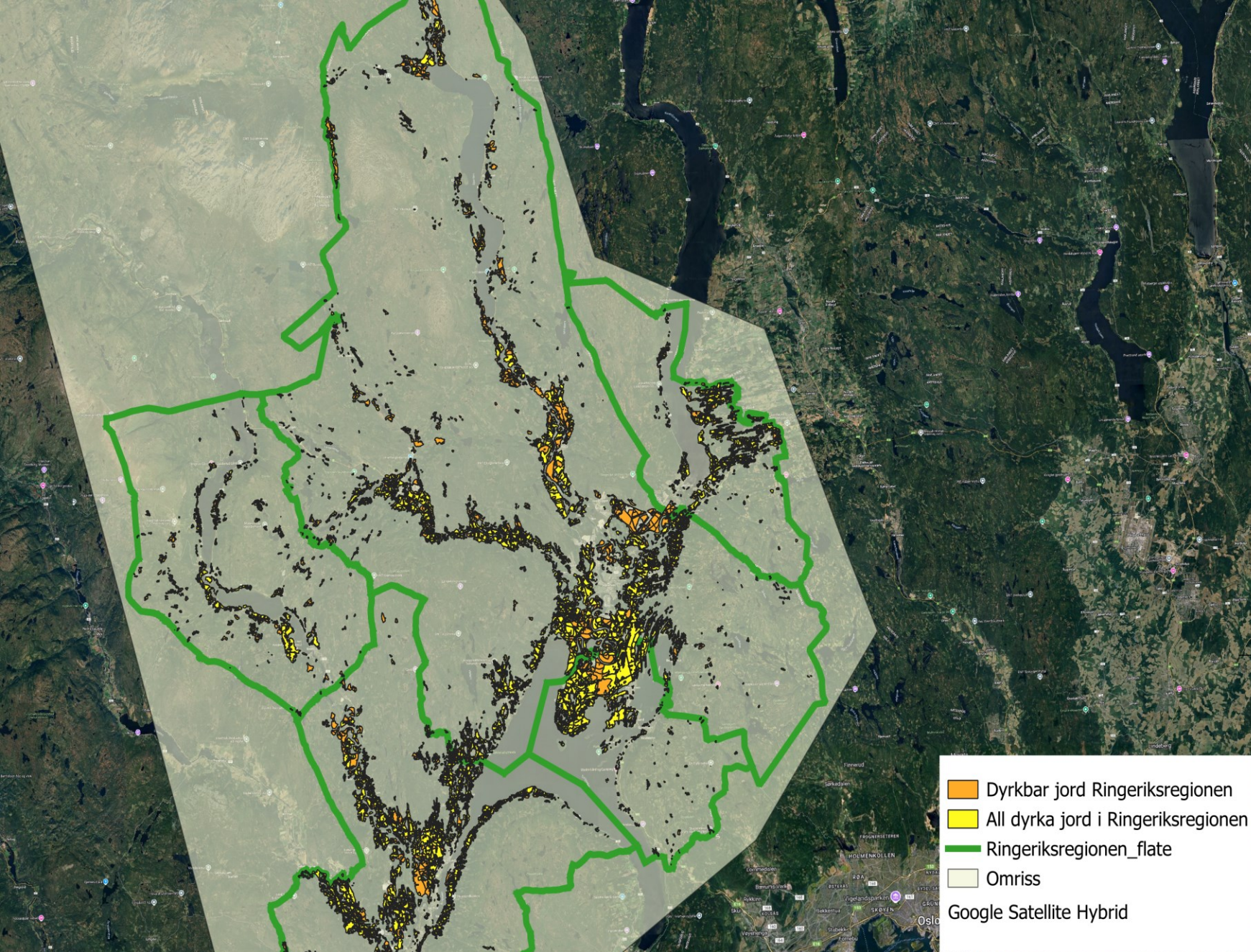
Vi har gjort opp status på verdifulle arealer som er avsatt til utbyggingsformål i kommuneplanens arealdel for hver kommune

Tema i arealanalysene:

- dyrka og dyrkbar jord
- myr og skog (karbonlager)
- friluftslivsområder
- naturmangfold

Bilder: Ringerike kommune + Besteforeldrenes klimaaksjon

Eksempel – dyrka og dyrkbar jord i Ringeriksregionen

VI VISER EN
DEMONSTRASJON I QGIS
KARTVERKTØY

- Dyrkbar jord Ringeriksregionen
  - All dyrka jord i Ringeriksregionen
  - Ringeriksregionen_flate
  - Omriiss
- Google Satellite Hybrid

Arealanalyser forteller oss potensielle virkninger av arealendringer

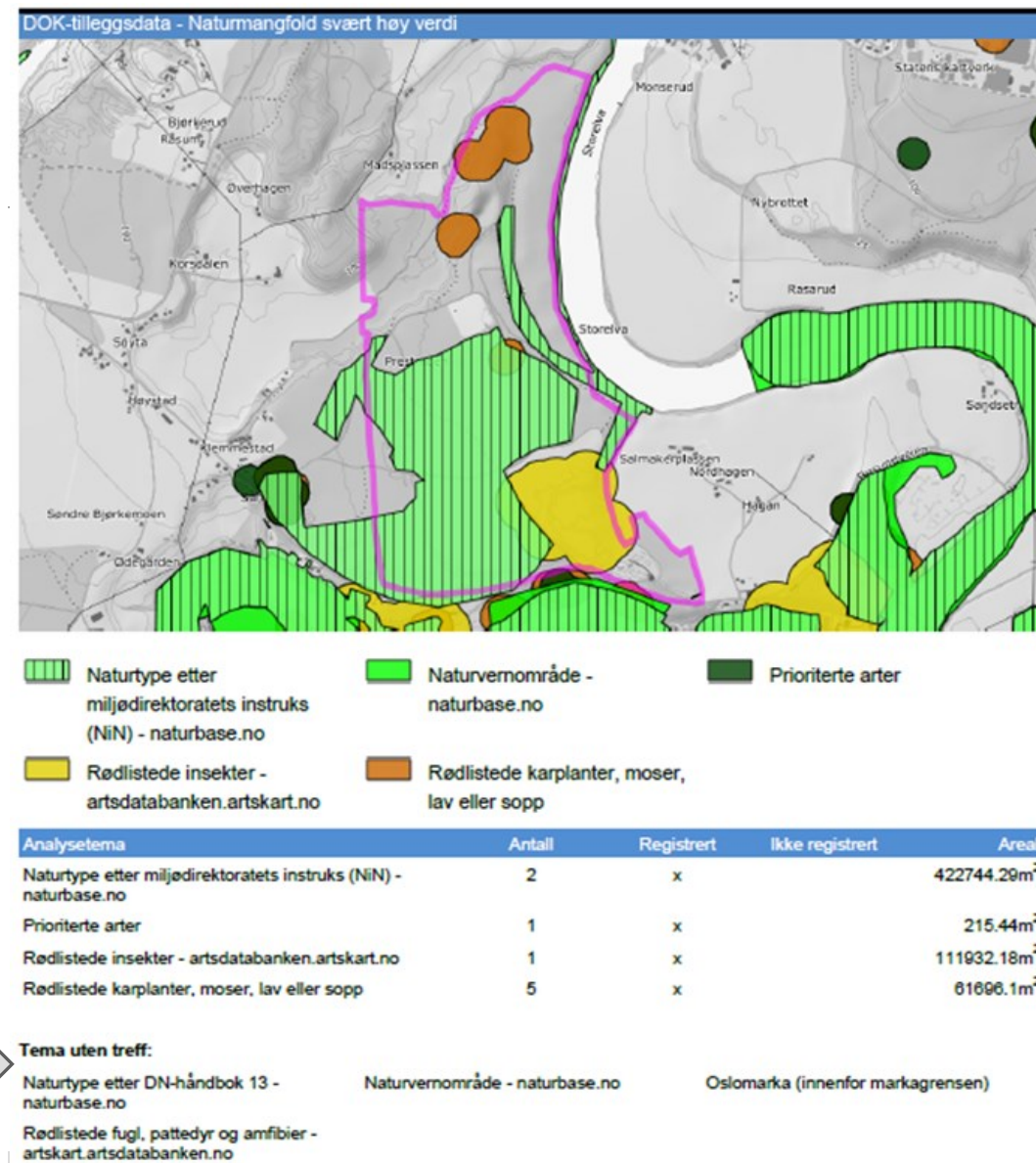
Hvilke verdier berører vi hvis vi tillater utbygging?

Analyser kan gjøres på forskjellige nivåer:

- **avgrensede arealer:** et planforslag til reguleringsplan, et arealinnspill til arealdelen eller en nydyrkingssak eller
- **på kommunenivå:** hva som totalt er åpnet/foreslås åpnet for bygg- og anleggsformål i kommuneplanens arealdel og hvor mye av hvilke arealverdier som påvirkes om dette realiseres.

Styrker beslutningsgrunnlaget for arealplanlegging før vedtak → kan bidra til å redusere tap av verdifulle arealer

Arealanalyse av et arealinnspill ifm. revidering av kommuneplanens arealdel i Ringerike kommune

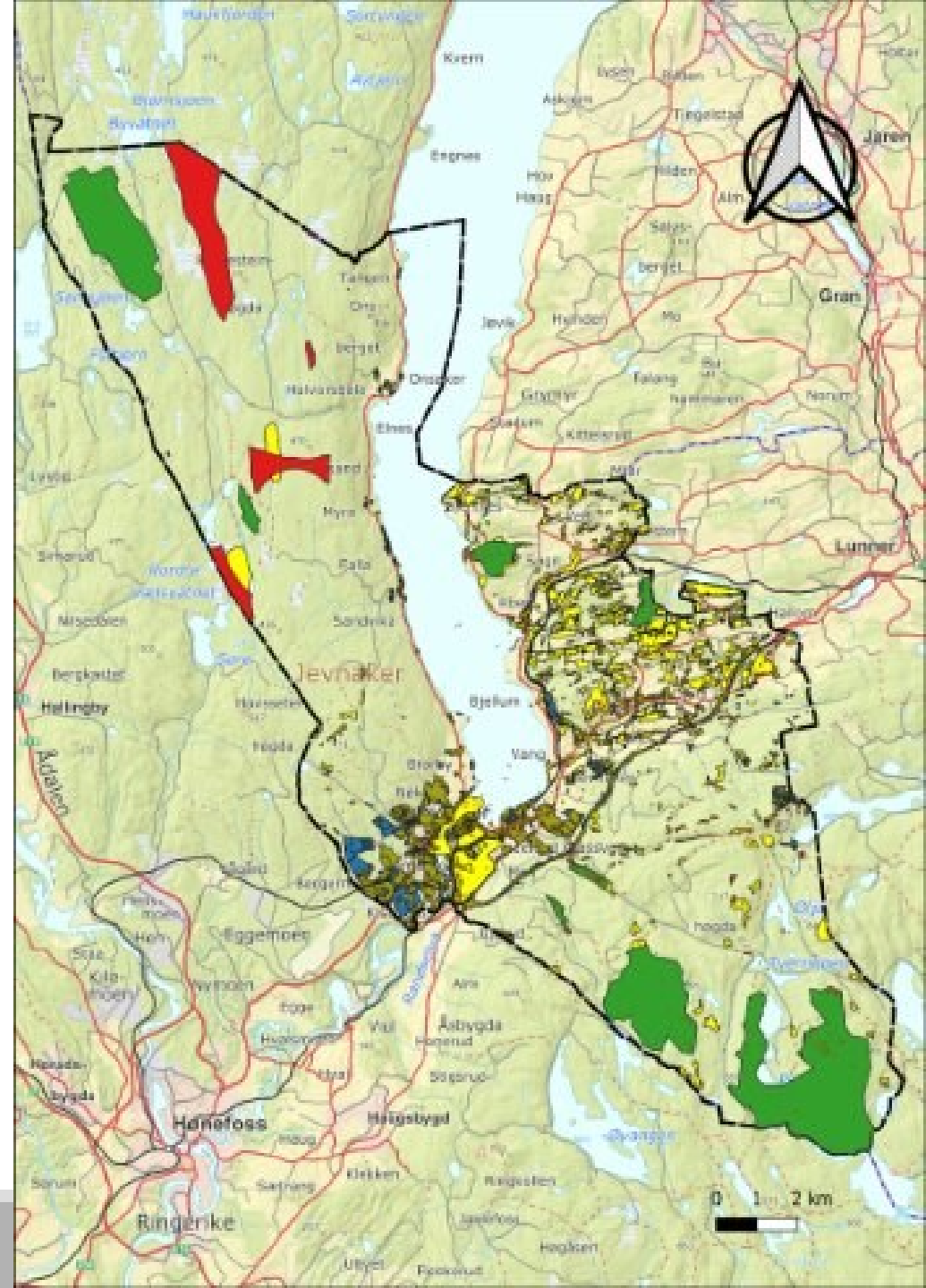
Hva har vi nå?

Arealregnskap

- god oversikt over omfang (daa) og type areal innenfor regionen

Arealanalyse

- god oversikt over ikke-realisererte utbyggingsområder i kommunene
- overlapp mellom planlagt nedbygging og type areal
- grunnlag for å analysere konsekvensene av arealendringene
- grunnlag for «planvask»
- grunnlag for arbeid med regional areal- og transportstrategi

Forslag til veien videre

JANUAR/ FEBRUAR 2025

Arbeidsverksted (~2 timer) om resultatene for det regionale arealregnskapet og tilhørende arealanalyser for Ringeriksregionen

- Hvordan ser den konkret ut?
- Hva kan den brukes til i regional planlegging?
- Hva skal den brukes til i regional planlegging?

(På forhånd vil det sendes ut et diskusjonsgrunnlag med resultatene for arealregnskap og – analyse (region og hver enkelt kommune) og diskusjonsspørsmål.)

MARS/ APRIL 2025

Politisk sak med forslag til vedtak om hvordan analysene skal brukes videre i regional planlegging (basert diskusjonene fra møtet i januar/ februar).